

**MEDIA KOMUNIKASI : SALURAN TELEVISYEN RTM SEBAGAI MEDIA
PEMBANGUNAN NEGARA**

SARASWATHY CHINNASAMY

Tesis yang diserahkan untuk memenuhi keperluan bagi

Ijazah Sarjana Penerbitan

Mac 2003

Perpustakaan Universiti Malaya

A511118177

ABSTRAK

Kajian ini dijalankan bagi melihat keberkesanan peranan RTM sebagai media pembangunan negara. Hakikatnya, pengkaji ingin meninjau sejauh manakah RTM membentuk pemrogramannya selaras dengan matlamatnya sebagai saluran media dan maklumat kerajaan. Kajian ini juga meneliti pola pemrograman yang disiarkan sepanjang tahun 2000 di Saluran TV1 dan Saluran TV2. Pengkaji mengenalpasti pemrograman RTM mengikut konsep, format, jangka masa siaran, tarikh dan hari siaran serta saluran yang digunakan menyiarkan rancangan. Analisis secara terperinci terhadap pemrograman RTM akan membuktikan sejauh manakah RTM membentuk pemrogramannya selaras dengan dasar dan matlamat negara dalam pembangunan pelbagai bidang seperti politik, politik dan sosial .

Dalam kajian ini, pengkaji telah menggunakan laporan Cawangan Penyelidikan Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Kementerian Penerangan Malaysia. Kajian tersebut telah dijalankan dengan menemubual secara bersemuka dan secara pos terhadap responden yang berumur 15 tahun ke atas serta menonton rancangan televisyen RTM selama sebulan. Pungutan data dijalankan di antara bulan Julai hingga Oktober 2000 dengan menemubual seramai 2800 responden. Kesimpulannya, didapati bahawa RTM telah mencapai fungsinya dalam siaran pemrograman berbentuk politik, ekonomi dan social demi penyaluran maklumat yang lengkap, tepat dan boleh dipercayai. Walaupun wujudnya media-media elektronik swasta yang lain namun didapati peranan RTM sebagai penyalur rasmi maklumat kerajaan kepada orang awam bertambah sebanyak 66% iaitu tahap sederhana ke atas dan yang mengatakan berkurangan hanya 10% sahaja.

ABSTRACT

This main study aims to identify the effectiveness of RTM's role in developmental communications for the country. The study focuses on programming pattern by RTM through channel TV1 and Channel TV2. The programming pattern was focused according to concept; format, aired time duration, day and date aired. The detailed analysis has enable the researcher to identify the reliability of RTM's programming and structure in order to achieve the vision and mission of RTM as the country's main media and communication arm of the government.

The research data was derived from the Ministry of Information. Basically the data was collected from direct interview and by mail as well as content analysis for a period of one month of RTM programmes. The data was collected from July to October 2000 including about 2800 response. As a results RTM have achieved to produce programmes in term of social, economic and politics in order to provide the accurate and reliable information to the audience.

PENGHARGAAN

Dalam ruangan ini, saya ingin menyampaikan jutaan terima kasih dan penghargaan saya kepada Profesor Madya Dr. Azizah Hamzah, selaku penyelia yang telah memberi segala tunjuk ajar yang cukup bermanfaat kepada saya sepanjang menyiapkan laporan penyelidikan ini. Beliau merupakan seorang insan yang amat mengambil berat tentang prestasi kemajuan laporan penyelidikan saya tanpa mengira masa dan disebabkan beliaulah saya dapat menyempurnakan laporan saya secara lebih berkesan dan efektif.

Di samping itu, saya juga ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada kedua-dua ibu bapa saya iaitu En. Chinnasamy dan Puan Chandira yang sanggup meluangkan masa mereka dengan saya dalam merintang segala halangan yang ditempuhi oleh saya dalam proses penyiapan laporan penyelidikan ini. Bapa saya seorang yang amat sayangi di dunia ini yang sentiasa memastikan, saya tidak mudah berputus asa dalam menembuh cabaran ini serta dunia pendidikan.

Saya juga ingin mengambil peluang ini untuk mengucapkan terima kasih kepada teman istimewa saya, En. Theivaraj Muthuraju yang merupakan rakan seperjuangan saya dalam setiap detik yang dilalui oleh saya sepanjang penyelidikan saya. Beliau merupakan sokongan moral dan segala-segalanya untuk saya dalam menghadapi kehidupan ini.

Akhir sekali saya ingin mengucapkan terima kasih kepada seorang rakan yang amat saya sayangi dan segani sehingga sekarang, Anand. Anda yang memulakan segala-segalanya. Atas sokongan kamulah, saya dapat menjejaki kaki saya ke Universiti Malaya ini. Kamu tetap di hati saya sehingga akhir hayat saya.

ISI KANDUNGAN

	Mukasurat
Abstrak	II
Abstract	III
Penghargaan	IV
Isi Kandungan	V
Senarai Jadual	VIII
Senarai Carta	XIII
Senarai Lampiran	XIV

BAB SATU : PENGENALAN

1.1	Pengenalan	1
1.2	Permasalahan Kajian	7
1.3	Ruang Lingkup Kajian	9
1.4	Tujuan Kajian	10
1.5	Objektif	10
1.6	Metodologi	11
1.7	Pembahagian Bab	12
1.8	Kajian Terdahulu	14
1.9	Konsep-konsep Utama	18

**BAB DUA : PERANAN DAN DASAR PENYIARAN RTM
SEBAGAI MEDIA PEMBANGUNAN NEGARA**

2.1	RTM Sebagai Media Pembangunan Negara	33
2.2	Perkhidmatan Awal	35
2.3	Aktiviti Dan Rancangan Yang Disiarkan	37
2.4	Peranan , Dasar Dan Pempograman RTM Dalam Pembangunan Negara	39

**BAB TIGA : HALA TUJU RTM UNTUK MENENTUKAN
KEBERKESANANNYA SEBAGAI
MEDIA PEMBANGUNAN NEGARA**

3.1	Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan Dalam Pembangunan Rakyat Dan Negara	98
3.2	Sedar RTM Mempunyai Maklumat Dan Mesej Kerajaan Selaras Dengan Pembangunan Negara	111
3.2	Gunapakai Maklumat Dan Mesej Kerajaan Dalam Pembangunan Rakyat Dan Negara	116
3.4	Penilaian Terhadap RTM Sebagai Sumber Maklumat Dan Pembangunan Rakyat Dan Negara	121
3.5	Keseluruhan	

3.6	Cadangan Supaya RTM Tetap Berperanan Sebagai Media Penyalur Utama	
3.7	Saluran Media Elektronik Yang Menjadi Pilihan Utama Untuk Mendapatkan Maklumat Kerajaan	139
3.8	Rumusan	143

BAB EMPAT: ANALISIS DATA

4.1	Pemrograman RTM Ke Arah Pembangunan Rakyat Dan Negara Mengikut Sektor-sektor Pembangunan Negara Ekonomi, Sosial dan Politik	146
-----	---	-----

BAB LIMA : PENUTUP

5.1	Kesimpulan	196
5.2	Cadangan Pada Masa Depan	199

BIBLIOGRAFI

LAMPIRAN

SENARAI JADUAL

JADUAL		HALAMAN
Jadual 2.1	Peratus Masa Siaran Terkini Mengikut Kategori Rancangan	72
Jadual 3.1	Menonton Rancangan Berbentuk Maklumat/ Mesej Kerajaan	99
Jadual 3.2	Menonton Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Jantina	100
Jadual 3.3	Menonton Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Kaum	102
Jadual 3.4	Menonton Rancangan Berbentuk Maklumat /Mesej Kerajaan Mengikut Umur	103
Jadual 3.5	Penontonan Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan	105
Jadual 3.6	Penontonan Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Kaum	106
Jadual 3.7	Penontonan Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Sektor Umur	107
Jadual 3.8	Penontonan Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Sektor Majikan	108
Jadual 3.9	Penontonan Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Sekor Lokasi	109

Jadual 3.10	Penontonan Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Kawasan (S . Malaysia)	110
Jadual 3.11	Sedar Ada Maklumat / Mesej Kerajaan Di RTM	111
Jadual 3.12	Sedar Ada Maklumat / Mesej Kerajaan Di RTM Mengikut Jantina	113
Jadual 3.13	Sedar Ada Maklumat / Mesej Kerajaan Di RTM Mengikut Kaum	113
Jadual 3.14	Sedar Ada Maklumat / Mesej Kerajaan Di RTM Mengikut Umur	114
Jadual 3.15	Sedar Ada Maklumat / Mesej Kerajaan Di RTM Mengikut Tahap Pendidikan	115
Jadual 3.16	Sedar Ada Maklumat / Mesej Kerajaan Di RTM Mengikut Sektor Majikan	116
Jadual 3.17	Gunapakai Maklumat / Mesej Kerajaan	117
Jadual 3.18	Gunapakai Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Jantina	118
Jadual 3.19	Gunapakai Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Kaum	119
Jadual 3.20	Gunapakai Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Umur	120
Jadual 3.21	Gunapakai Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Sektor Majikan	121

Jadual 3.22	RTM Sebagai Penyalur Maklumat Yang Lengkap , Tepat Dan Boleh DiPercayai Mengikut Kaum	123
Jadual 3.23	Peranan RTM Sebagai Media Yang Menambah Pengetahuan Mengikut Kaum	124
Jadual 3.24	Peranan RTM Dalam Menanamkan Perasaan Nyakin Rakyat Kepada Kerajaan Mengikut Kaum	125
Jadual 3.25	Peranan RTM Dalam Melahirkan Masyarakat Yang Sentiasa Menyokong Kerajaan Mengikut Kaum	126
Jadual 3.26	RTM Berjaya Sebagai Penyampai Mesej Kerajaan Kepada Orang Ramai Mengikut Kaum	127
Jadual 3.27	Peranan RTM Dalam Memupuk Perpaduan Nasional Mengikut Kaum	128
Jadual 3.28	Peranan RTM Dalam Pembangunan Sosio – Ekonomi Masyarakat Mengikut Kaum	129
Jadual 3.29	Hubungkait Diantara Peranan RTM Dalam Menanamkan Perasaan Yakin Rakyat Kepada Kerajaan Dengan Dapat Melahirkan Masyarakat Yang Sentiasa Menyokong Kerajaan	131
Jadual 3.30	Peranan RTM Sebagai Penyalur Utama Maklumat Kerajaan Kepada Orang Ramai	132

Jadual 3.31	Peranan RTM Sebagai Penyalur Utama Maklumat Kerajaan Kepada Orang Ramai Mengikut Jantina	133
Jadual 3.32	Peranan RTM Sebagai Penyalur Utama Maklumat Kerajaan Kepada Orang Ramai Mengikut Kaum	134
Jadual 3.33	Peranan RTM Sebagai Penyalur Utama Maklumat Kerajaan Kepada Orang Ramai Mengikut Umur	135
Jadual 3.34	Hubungkait Diantara Peranan RTM Sekarang Sebagai Penyalur Utama Maklumat Kerajaan Kepada Orang Ramai Setelah Wujudnya TV Swasta	136
Jadual 3.35	Cadangan Supaya RTM Tetap Berperanan Sebagai Media Penyalur Utama Maklumat Kerajaan Dan Negara Kepada Orang Ramai	138
Jadual 3.36	Saluran Media Elektronik Menjai Pilihan Utama Untuk Mendapatkan Maklumat Kerajaan	139
Jadual 3.37	Saluran Media Elektronik Menjadi Pilihan Utama Untuk Mendapatkan Maklumat Kerajaan Mengikut Jantina	140
Jadual 3.38	Saluran Media Elektronik Menjadi Pilihan Utama Untuk Mendapatkan Maklumat Kerajaan Mengikut Kaum	141
Jadual 3.39	Saluran Media Elektronik Menjadi Pilihan Utama Untuk Mendapatkan Makluma Kerajaan Mengikut Umur	142

Jadual 3.40	Saluran Media Elektronik Menjadi Pilihan Utama Untuk Mendapatkan Maklumat Kerajaan Mengikut Sektor Majikan	143
Jadual 4.1	Rancangan Terbitan Pembangunan Dan Pertanian Sepanjang Tahun 2000	156
Jadual 4.2	Jumlah Pendapatan Melalui Iklan RTM TV dan Radio Malaysia Bagi Tahun 1989 Hingga 2000	160
Jadual 4.3	Rancangan Khas Terbitan Tempatan oleh Bahagian Hiburan , Drama dan Muzik Sepanjang Tahun 2000	162
Jadual 4.4	Jumlah Program TV Di Malaysia (Seminggu) Mengikut Fungsi	164
Jadual 4.5	Purata Jumlah Masa Siaran / Peratus Rancangan RTM Mengikut Tempatan dan Asing (IMPORT)	168
Jadual 4.6	Siaran Berita Terbitan Bahagian Berita Dan Ehwat Semasa Sepanjang Tahun 2000	173
Jadual 4.7	Rancangan Terbitan JAKIM Sepanjang Tahun 2000	177
Jadual 4.8	Jumlah Program TV 1991 (Seminggu) Menurut Khalayak	179
Jadual 4.9	Rancangan Khas Terbitan Tempatan Oleh Unit Hal Ehwat Awam Sepanjang Tahun 2000	

SENARAI CARTA

CARTA		HALAMAN
Carta 1	Menonton Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan	99
Carta 2	Menonton Rancangan Berbentuk Malumat / Mesej Kerajaan Mengikut Jantina	101
Carta 3	Menonton Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan Mengikut Kaum	102
Carta 4	Menonton Rancangan Berbentuk Maklumat / Mesej Kerajaan Megikut Umur	104
Carta 5	Sedar Ada Maklumat / Mesej Kerajaan Di RTM	112

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN

- Lampiran 1 Lebih Banyak Rancangan Berciri Maklumat Disiar di RTM (Keratan Akhbar)
- Lampiran 2 Forum Perdana Sesuai Untuk Semua (Keratan Akhbar)
- Lampiran 3 Drama Bermutu Menjadi Pilihan Stesen TV Keratan Akhbar)
- Lampiran 4 Mutu Drama Perlu Dipertingkatkan (Keratan Akhbar)
- Lampiran 5 Drama Bermutu Untuk Peminat TV1 (Keratan Akhbar)
- Lampiran 6 RTM Tambah Siaran Secara Langsung RTM (Keratan Akhbar)
- Lampiran 7 Jangan Menyimpang Tujuan Asal : Pak Lah (Keratan Akhbar)
- Lampiran 8 Inilah Radio Malaya berkumandang sejak 1937
- Lampiran 9 Daripada radio hingga TV Satelit
- Lampiran 10 Daripada radio hingga TV satelit

Lampiran 11 Suatu pandangan terhadap siaran TV di Malaysia

Lampiran 12 Siri sukaneka untuk seisi keluarga di TV1

Lampiran 13 Jadikan TV1 dan TV2 saluran terbaik